

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת חולין

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאו' = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיך.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות

תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

טל : 571-2016 (02)

מסכת חולין

פ"א הכל שוחטין

גמ' ב. - ה :

הכל שוחטין לכתחלה - רבה בר עולא - אפי' טמא בחולין אטהרת הקודש בסכין ארוכה, אביי - כותי בעומד על גביו, לרבא ביוצא ונכנס (ובדיעבד באכל כזית לעצמו), רב אשי ורבא - מומר לתיאבון בסכין בדוק, רבינא - מומחה בהל' שחיטה ואינו מוחזק, מוחזק ואינו מומחה (ובדיעבד בברי לי שלא נתעלפתי)

צפורים שוחטין ביד כותי - מכניסן בכנפיו וממעך ונותן לו לאכול
סומכין אכותים (רש"י - בלצורך עצמן) - לת"ק רק בכתיבא אפי' לא אחזוק, לרשב"ג רק באחזוק אפי' לא כתיבא, לר"א אפי' כתיבא ואחזוק לא [אין בקיאין]

מומר לדבר א' שוחט [לא הוי מומר לכה"ת]
מומר לשחיטה לתיאבון לרבא שוחט [לא שביק התיירא]
מומר לע"ז לרב ענן שוחט [יהושפט אכל מאחאב] (איתותב)
אין מקבלין קרבן ממומר לכה"ת או לע"ז או לחלל שבת בפרהסיא [עולה: מכס - ולא כולכם, חטאת: ת"ק - מעם הארץ, ר"ש בן יוסי - אינו שב מידיעתו]
מקבלים ממומר לדבר א' [מן הבהמה - שדומים לבהמה]

רש"י ב: - ד :

חולין אטהרת הקודש כקודש - וחייב להבדל מדרבנן מכל טומאות הפוסלות
עוברי עבירה מחליפין חמצן מיד אחר פסח ומותר [רש"י - אין איסור"נ תופס חליפין אלא לדידיה
מדרבנן] [רש"י באכילה]

גמ' ה: - ז :

ר"מ גזר על יין כותי [חייש למיעוט ע"ז וגזר רובא אטו מיעוטא]
ר"ג (רש"י - ברבי) וב"ד גזר על שחיטתן ואפי' עומד על גביו (ולא קבלו)
ר' אמי ור' אסי גזרו אף שלא מהני ביטול רשות בשבת (וקבלו מינייהו)
א"צ לעשר תערובת דמאי כשבא לידו בתערובת, חוץ: מאמר לע"ה עשה משלך [רש"י - שלוחו], רפרם -
משאור ותבלין [לטעמא עביד ולא בטל (רש"י - דמתקן הכל ועיקר)]
לא חיישינן שע"ה החליף מאכלו חוץ מחמותו [מתכוונת לטובה], פונדקית לבר בי רב [רש"י - מתכוונת
לטובה]

לא תטחון (רש"י - תבואת ע"ה) אשת חבר עם אשת ע"ה כשהיא טהורה -
(רש"י - האשת חבר [נוגעת ותשכח ותאכל])
ר"ש בן אלעזר - אף טמאה [רש"י - חשודה לתת משל בעלה]
התיר רבי בית שאן ממעשר ירק (לר"ת - בדמאי) [קדושה ראשונה לשעתה, והניחוהו עולי בבל לעניים
בשביעית]

לקח דמאי מתחלה לאדם ונמלך לבהמה - חייב לעשר
{ מקום הניחו להתגדר בו; נהר גינאי חלק לר' פנחס בן יאיר ג"פ, בהמתו לא אכל דמאי, לא נהנה
מאחרים; גדולים צדיקים במיתתן; אין עוד מלבדו ואפי' כשפים; ר' חנינא נפיש זכותיה; אין
נוקף אצבעו א"כ מכריזין מלמעלה, מרצה כדם עולה }

רש"י ה: - ז :

אין הקב"ה מביא תקלה לצדיקים - רש"י - שום דבר עון

תרו"מ בחו"ל - דוקא תרומת דגן תירוש ויצהר מדרבנן
חבר תורם מהמוקף - דאסור לו להפריש ממה שאין לפניו דשמא נאבד או נרקב
שימור לשם מצה מתחלת טחינה והרקדה

גמ' ח. - ט.

סכין מלובן כשרה [חידודה קודם לליבונה, ובית השחיטה מירווח]
ליבן שפוד ודקר נידון משום מכוה ואינו מצטרף לשחיין
וספק בהכה אי הבלא קודם לחבטא והוי שחיין (אחרון מבטל)
סכין דע"ז מותר לשחוט [מקלקל] [רש"י - בחייה דמיה מרובין] חוץ ממסוכנת
ואסור לחתוך בשר [מתקן] חוץ מנתח שעומד לדורון
שחט בסכין דגוי (רש"י - בדיעבד) לרב קולף בית השחיטה, לרבה בב"ח מדיח [מח' אי בית השחיטה צונן
או רותח, אי אידי דטרידי לאפוקי דם לא בלעי, אי אגב דוחקא בלע]
רש"י להל' לחומרא

שחט טריפה מח' רב אחא ורבינא אי צריך הגעלה, להל' בצונן או מקנח [רש"י - דקשה לבלוע]
כשרה לכו"ע א"צ הגעלה [אבר מן החי לא נבלע דבית השחיטה לא חס עד הגמר]
טבח בעי ג' סכינים (לשחוט, לבשר, לחלב) וב' כלים מים (להדיח בשר, חלב)
לא יכפה חלב ע"ג בשר [ידו שובר קרום דע"ג חלב ובולע]
ת"ח צריך שילמוד כתב (רש"י - לחתום), שחיטה (רש"י - לאמן ידו), מילה, קשר תפילין, ברכת חתנים,
ציצית

אסור לאכול מטבח שאינו יודע הלכות שחיטה, שהייה, דרסה (התיז), חלדה (תחב), הגרמה (חוץ
מהטבעת), עיקור (רש"י - פסק הגרמת)
צריך לבדוק סימנים אח"כ (רש"י - אם נשחט רוב) ואל"ה לר' אלעזר בר' ינאי הוי טריפה [בחזקת איסור
אכילה] למתניתא הוי נבלה [בחזקת שלא היתה שחוטת ומתה]

רש"י ח:

קרום בין חלב לבשר אסור שחלב נבלע בו

גמ' ט. - יב.

אין חוששין שמא במקום נקב נקב [רב הונא - משנשחטה הוי בחזקת היתר]
חוץ מסכנתא (ציפור נקר במקום נקב נחש) [חמירא מאיסורא]
מים חיים מכוסה ומצא מגולה פסולה [חולדה] (ונחש לר"ג) מקיאה [רש"י - נעשה מלאכה, אין חיותן
בכלי], [תערובת טל]
וטהורה [רש"י - אדם טהור ושרצים הוי רוב]
איסור מים, יין, חלב מגולין כדי שיצא נחש מתחת אוזן כלי וישתה ויחזור לחורו
שוחט ושיבר עצמות ונמצאת פגומה - לרב הונא פסולה [שמא בעור נפגמה]
לרב חסדא כשרה [אין ספק מוציא מידי ודאי עצם פוגם (אף מפרקת), ואין ריעותא בבהמה
(משא"כ חציצה בטובל)]
לל"ב אפי' בהמה אחרונה כשרה (רש"י - דיחוי בעלמא)
הל' כרב הונא כשלא שיבר עצם
בדיקת חכם בסכין רק בראשונה [כבודו] ואח"כ ע"א נאמן באיסורין
חזקה [לא חיישינן שבצר נגע מגריס בין ראייה להסגר]
דרך אחוריו שמה יציאה [ככהן גדול מקדש הקדשים]
כהן עומד בצד משקוף ומסגיר, ובדיעבד אפי' הלך לביתו או עומד תחת המשקוף [והסגיר - מ"מ]
רובא דאיתא קמן [אחרי רבים להטות]

דליתא קמן [אין חוששין לטרפה: בנתחי ראש עולה, עצם לא תשכרו, אליה תמימה, עגלה ערופה שלמה, שריפת פרה שלמה, שעיר המשתלח, מכה אביו דרוב בעילות אחר הבעל, נרצח - שמא נקב במקום סייף, עדים זוממין על ספק טרפה, שחיטה שמא במקום נקב, רש"י למסקנא דלא לפינן מלא אפשר: הלכה למשה מסיני, אחרי רבים להטות]

גמ' יב. - יג.

רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן
לא גמיר ששחט מותר לאכול רק אם ראהו מתחלה ועד סוף
אין חזקה שליח עושה שליחותו, ואין חזקתו תרום [תורם שלא מדעת]
מצא גדיין שחוטים - מצאן בבית שרי, באשפה שבשוק אסור,
באשפה שבבית - ר"י אסור ור' חנינא בריה"ג מתיר
[מח' אם עשוי להטיל נבלתו שם]
לכתחלה אין מוסרין לחש"ו לשחוט אפי' עומדים ע"ג
בדיעבד מהני [כר' נתן דא"צ כוונה לשחיטה]
קטן יש לו מעשה (לרש"י - שמוכיח על דיבורו להשוותו כוונה)
אין לו מחשבה (לרש"י - דיבור לבד)
ומדרבנן מהני מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו (לרש"י - המוכיח בלא פירש) - היפך בפירות שירד עליהם
טל
מתעסק בקדשים (לרש"י - להגביה הסכין) פסול [ושחט את בן הבקר - לשם בן בקר, לעכב: לרצונכם
(לדעתכם) תזבחוהו]

רש"י יג.

נתכוון בקדשים לשם שחיטה בעלמא כשר אלא שלא עלה לחובה

גמ' יג. - יג:

שחיטת גוי נבלה, לר"א אסור בהנאה [סתם מחשבתו לע"ז]
מין שחיטתו לע"ז, פתו ויינו וספריו אסורים, פירותיו טבלין, לי"א בניו ממזרים [מפקיר אשתו]
אין רוב גוים מינין [מנהג אבותיהן]
מקבלים קרבן ממין גוי [מכם - בכס חלקתי]
לר"י בן בתירא תקרובת ע"ז מטמאה באהל [זבחי מתים]
שחט בלילה בלי אבוקה וכן סומא - כשרה בדיעבד

רש"י יג:

לרש"י - בספינה מותר לשחוט לתוך הים [הכל יודעים שלא לטנף]

גמ' יד. - טו:

השוחט בשבת ויו"כ כשרה - רב - ואסורה ליומא לר"י [מעשה שבת בשוגג] ואף לר"מ כשאין לו חולה
מע"ש [מוקצה]
לר"י שוחטין ביו"ט דבחייה לאכילה עומדת והוי מן המוכן
ואינו נולד דמעיקרא הוי אוכל ועכשיו אוכלא דאיפרת
לשמואל מודה ר"י במשקין שזבו מזיתים וענבים העומדים לאכילה דאסור [להכי קיימי ויהיב דעתי'
ושמא יסחוט] (ורב חולק)
וה"ה שחט בשבת אסור [רש"י - אתי לכתחלה למישחט]
מבשל בשבת לר"מ בשוגג מותר, במזיד מוצ"ש בכדי שיעשו

לר"י בשוגג במוצ"ש,
במזיד הוא לא יאכל עולמית [רש"י - קנסוהו] ואחרים במוצ"ש
לר' יוחנן הסנדלר בשוגג הוא אסור [רש"י - אטו מזיד] ואחרים במוצ"ש
במזיד נאסר [כי קדש]

רב - מבשל בשר לחולה בשבת מותר לבריא [ראוי לכוס בין השמשות] להל' אסור [שמא ירבה
בשבילו] (משא"כ שוחט לחולה [א"א לכזית בלא שחיטה])
דלעת אסור לבריא [לרש"י - מחובר - מוקצה]

גמ' טו: - יח.

כשרה בדיעבד בשחט במגל יד [אתי למעבד בצד הפגימות],
בתלוש ולבסוף חיברו לרבי

במחובר מעיקרו - לר' חייא מותר לכתחלה, לרבי פסול בדיעבד (לרש"י - בשלא נטעו) [ויקח את המאכלת]
במוכני (גלגל) ע"י אדם או כח ראשון של מים כשרה

תלוש ולבסוף חברו: בע"ז כתלוש, בכי יותן באחשבינהו לצורך הדחת כותל - לר' אלעזר מח' תנאי
ולר"פ לכו"ע כתלוש, לשחיטה - לרבא ספק א"כ לא מבטלו

נעץ סכין וצואר בהמה למעלה חיישינן שמא ידרוס חוץ מעוף [קל]

קנה שקיסמין נבדלים ממנו: אין שוחטין, מלין, מחתכין בשר חוץ מדגים [זיגין] ועוף [רד]
ואין חוצצין שיניים או מקנחין פי המכה

במדבר לר' ישמעאל אסור בשר תאווה [כי ירחיב... אוכלה בשר וכו', רש"י - ואל פתח אוה"מ לא הביאו]
חוץ מחיה [לא חזיא להקרבה]

לר"ע הותר נחירה [כי ירחיק וכו' וזבחת] (וחייב בכיסוי הדם) חוץ מקדשים, וספק בהכניסן לא"י,
וב' לשונות אי בשבע שכבשו ודאי מותר [ובתים מלאים כל טוב] או לא [דוקא שלל הגוים]

סכין מסוכסכת על ראשו (עוקץ א' מרוח א') כשרה בדיעבד כשהולך ולא הביא [רש"י - לא פגעה בעוקץ
משהגיע לסימנין]

עולה ויורד (—), כסאסאה (אין פיה חלק) מותר לכתחלה

בדיקת סכין לחכם (כבודו, אסמכתא - ושחטתם בזה) לפני שחיטה ראשונה ואל"ה משמתנין ובנמצאת
פגום מעברינן ובשרו נאסר

בדיקה אבישורא ואטופרא ומח' אי גם בצדדין [בית השחיטה מרווח] (רש"י - להל' צריך)

פגימת עצם בפסח, מום בבכור או קדשים, סכין, אבני מזבח - כדי שתחגור צפורן
פגימת סיד מזבח - רשב"י - טפת, ר"א בן יעקב - כזית

מותר לשחוט בשן א' ובצפורן תלוש

במגל קציר (ראשיה כפופים) לב"ש נבלה, לב"ה טהורה ואסור באכילה [רש"י - אטו הובאה]

רש"י טו:

אסור לכתחלה לשחוט בסכין פגומה מהפגם ולהלן

גמ' יח. - יט:

הגרמה - לרבנן - גמר השחיטה למעלה מטבעת הגדולה [רש"י - גמרה בפסול]
ר' יוסי בר"י, רב ושמואל להל' - רוב למעלה מטבעת הגדולה

ר' חנינא בן אנטיגנוס - להל' - למעלה משיפוי כובע (שייר בחיטי [גלאניץ אצל הכובע] כשרה)
לרב ושמואל - לרש"י - שאר טבעות לאו מקום שחיטה [אין רובו ככולו לשויה קנה] אלא ביניהם,
לשון שלישי ברש"י - לא מספיק רוב חלל הקנה [אטו רוב טבעת]

אביי - היוצא מבבל לא"י א"צ להחמיר כבבל, רב אשי - רק באין דעתו לחזור

רב אסי - לל"ק מודה ריבר"י בהגרים שלישי ושחט שני שלישי [ביציאת חיות אין רובא בשחיטה]

ל"ב ולשמואל (כ.) לריבר"י כשר [כהוסיף על חצי קנה פגום]
לרבנן פסול [אין הפגם במקום שחיטה] ומודו רבנן בהגרים בשליש אחרון
(לרש"י ל: - להל' לחומרא כרבנן טרופאי)

רב - שלישי הגרים ושחט והגרים או להיפך (רש"י - לר' חנינא ב"א) -
לרב יהודה בתר רוב בשחיטה, לרב הונא בתר יציאת חיות

שחיטה כמסרק (<) במקום שחיטה כשרה

שחט ופגע בחצי קנה פגום - רב יהודה, ר' אלעזר - פסולה [כגמר גוי]
ר' יוחנן, רבא - כשרה [שחט כל הנמצא]

רש"י יח.

ל"מ - בכל הטבעות יש הגרמה אחרי שהתחיל בא' מהן, ולרב ושמואל רק בטבעת הגדולה מותר
להגרים אחרי רוב

גמ' יט: - כ:

שוחט מן הצד כשרה (לרש"י - לכתחלה), ממול ערפו כשרה דוקא בהחזיר סימנין

מליקה דוקא ממול ערפו (רש"י - גם שבירת המפרקת מן המליקה)

לבני ר' חייא החזיר סימנין כשרה - לל"ב דוקא מחזיר, לר' ינאי פסולה

בני ר' חייא כמ"ד מוליך ומביא פסול

ר' ירמיה לרב כהנא - מוליך ומביא עדיף מקוצץ ויורד

תני רמי בר יחזקאל (רש"י - לא להל') - אין עיקור סימנין בעוף (לרש"י אינו טרפה)

לרב אחא רק למ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת, לרב אשי רק למ"ד יש [הכי אגמריה]

רבין בר קיסי - רק במליקה, ר' ירמיה - אף בשחיטה

רש"י כ.

בתלוש לא מיקרי מליקה כלל

גמ' כ: - כב.

נשברה מפרקת עם רוב בשר שעליה נבלה, ומליקה בלא רוב בשר

באדם מטמא באהל ובזקן אפי' בלי רוב בשר [עלי הכהן]

מלק בסכין מטמא אבית הבליעה [רב הונא - מחליד (לרש"י - נגעץ תחת העצם), רבא - דורס]

קרע אדם כדג מגבו מטמא באהל

חתכה כגיסטרא (חלקה), ניטל הירך עם בשרה ונראית כשרבוצה - נבלה (רש"י - אפי' בחייה)

הותז ראש (לרש"י - שרץ) (ר"ל - ממש, ר' מני - רוב) טמא

לרבנן ור' ישמעאל בעולת עוף מבדיל כל שנים [ומלק והקטיר - כהקטרה דהגוף לעצמו, והקריבו -

חלוקה מחטאת], ולא העור [שישנו בשחיטה ישנו בהבדלה]

לר' אלעזר בר"ש - רוב שנים [כמשפט חטאת עוף - מזה כשאחוז ראש בגוף]

רש"י כ: - כא:

אין טומאת משא כשלא זז

קדשים טרפה ששחטה מטמאה מדרבנן בבהמה אבל לא עוף

כל סימן א' הוי מצות שחיטה בעוף ויותר מזה הבדלה היא

גמ' כב. - כג:

תורים דוקא גדולים - משיזהיבו (רש"י - כנפי גופם) [תורים - ולא כ' בני]

בני יונה דוקא קטנים - מכי שמיט גרפא ואתי דם עד שיצהיבו [בני]

תחלת ציהוב (רש"י - סביב לצואר) ממ"נ פסול [מן התורים ומן בני היונה - ולא כל, או מספק (וקרא למעוטי נרבע ונעבד)], וספק אי הוי ספיקא או בריה

לר' יוחנן פלגס (כבש בחודש י"ג) בריה הוי [צריך "או" לרבות כנסכי איל] לרב פדא (דמתני בנסכיו) הוי ספיקא, וספק אי אף מספקא ליה בבריה

שיאור כקרני חגבים לר"י - ספק אי הוי ספיקא או בריה
נ"מ בנדר י' חלות לתודתו של פלוני אם יוצא (רש"י - ויפדו ודמיהם לתודה אחרת)

רש"י כג.

אפשר להתנות נסכי פלגס ככבש אע"ג דאין מתנדבין לוג א' דכה"ג בהדי אחרני קרבי מחוסר אבר פסול בעוף [לרש"י - הקריבהו נא לפחתך]

גמ' כג: - כד:

פרה אדומה לא בעריפה [הערופה - רק זאת],
עגלה לא בשחיטה [וערפו העגלה (רש"י - שנה לעכב)]

אין פסול מומין בלויים [זאת אשר ללויים - ולא אחרת], ושנים בכהנים [אשר ללויים] או בלויים בשילה וביהמ"ק [ועבודת משא - בזמן שעבודה בכתף]

תלמיד שוב אינו רואה סימן ברכה אחר ה' שנים [כלויים], ר' יוסי - ג' [ולגדלם שנים שלש] כהן נפסל משיזקין - שירתת, לוי בקול [להשמיע קול אחד]

כהן קטן פסול [איש מזרעך], לרבי עד בן כ' [ויעמידו את הלויים מבן כ' - ומח' בדיעבד קרי בהטלת מים, לר' יוסי רק בחולה וזקן שאינו עומד ארגל א' וחולץ ונועל מנעלו

{ ר' חנינא - חמין ושמין בילדותי עמדו לי בזקנותי }

ש"ץ ולישא כפיו משנתמלא זקנו

גמ' כד: - כה:

טומאת כלי חרס באוירו [כל אשר בתוכו - אפי' מלא חרדל, וג"ש תוכו תוכו - ליטמא דומיא דלטמא] ולא מיטמא מגבו [צמיד פתיל טהור]

כל הכלים מגבו [רק חרס צמיד פתיל מציל] ולא מאוירו [תוכו - של זה ולא אחר]

גולמי כלי עץ (לא נגמרה כל מלאכתן) טמאין

פשוטיהן טהורין [איתקיש לשק - מטלטל מלא וריקן]

גולמי כלי מתכות טהורין [ר' יוחנן - לכבוד עשויין, ר"נ - יקרים ועדיין לא חזו (נ"מ - כלי עצם)]

פשוטיהן (רש"י - שנגמרה מלאכתן) טמאין [רש"י - לא אתקיש]

כלי עצם, קרן, טלפים מקבלין טומאה [וכל מעשה עזים] חוץ מעופות [עזים], ולא פשוטיהן

רש"י כה.

חידוש שתוך תוכו טהור אפי' כלי שטף:

לרש"י - הגם דמיטמא מגבו, אבל אין כלים מיטמאין מאויר כלי חרס

גמ' כה: - כו:

חיוב מעשר לשקדים מרים רק בקטנים, לר' יוסי מ"מ פטורין, לי"א מ"מ חייבין [ראוי למתק גדולים באש], מתוקים רק בגדולים

משנתינו - תמד (רש"י - מים על חרצנים) משהחמיץ/סופו להחמיץ נקנית בכסף מעשר, ואינו פוסל מקוה חסר - כר"י דחייבים במעשר, וחכמים חולקים

לר' אלעזר מח' בלא החמיץ ואין מפרישין מתמד אחר [שמא זה יחמיץ וזה לא]

למקוה ומע"ש - לרבנן הולכין בתר שיעורא (ל"ק ברש"י - וגם חזותא (לפסול מקוה))

לר' יוחנן ב"נ בתר חזותא וטעמא

בלא החמיץ מהני השקה - לרבא חוץ מתמדו במים טמאין, ורב גביהה חולק [מבלבלין]
אחים שלא חלקו ירושתן חייבים במעשר בהמה [יהיה] ופטורין מקלבון [רש"י - ממון אביהם בחזקתו]
לר"מ אין קנס לאבי קטנה, וחכמים חולקים
לר"מ מיאון עד ב' שערות, ר"י - עד שירבה השחור (ב' ארוכות שוכבות)
יו"ט בע"ש לרב יהודה מריע מתוך התקיעה, לרב אסי תוקע (רש"י - ומפסיק) ומריע בנשימה אחת
במוצ"ש - לא תוקע אלא מבדילין - לרב דימי אף בפתחה (לא להל'), לר' דוסא חותם בין קודש
חמור לקודש הקל (לא להל')
בחול - מבדילין בין יום השביעי וכו' [סדר הבדלות בתורה]

רש"י כו. - כו:

לרבנן דריב"נ ספק אם יחמיץ אינו פוסל מקוה - לרש"י - רובא מחמיצין
יין במי מקוה לאו זריעה - דטעמא לא בטיל